

Hiller: „A Capa-gyűjtemény megvásárlása egy példaértékű együttműködés első eredménye”

„Ez a gyűjtemény a magyar kulturális örökség és kincs olyan rendkívüli gyarapítása, amelyre érdemes időt, energiát és pénzt fordítani” – jelentette ki Hiller István oktatási és kulturális miniszter kedden, a Magyar Nemzeti Múzeumban azon a sajtótájékoztatón, ahol először mutatták be a közelmúltban megvásárolt Robert Capa-anyagot. A kormány 2008-ban 300 millió forinttal támogatta a csaknem 1000 darabból álló gyűjtemény megvásárlását, valamint az azt bemutató első magyarországi kiállítások megrendezését.

„Több ember több éves munkájának első eredménye ez, olyan együttműködésé, amely példaértékű a magyar kulturális politikában. A gyűjtemény megvásárlásáról több mint két évig tárgyaltunk a világ egyik legjelentősebb fotótörténeti múzeumával, az International Center of Photography-val” – mondta a miniszter, hozzátéve, hogy ez az intézmény fogalom a fotóművészetben, hiszen nemcsak kiállítóhely, hanem iskola is, és egyben a Capa-hagyaték őrzőhelye.

„Robert Capa a világ egyik leghíresebb fotósa, képei az egyetemes fotóművészet kiemelkedő alkotásai” – hangsúlyozta a tárcavezető, aki szerint nyilvánvaló volt, hogy ez a gyűjtemény a magyar kulturális örökség és kincs olyan rendkívüli gyarapítása, amelyre érdemes időt, energiát és pénzt fordítani.

Hiller István beszámolt arról is, hogy a képekkel a nagyközönség először a Magyar Nemzeti Múzeumban találkozhat március 5. és 15. között, amikor betekintést nyerhetnek a rendkívüli anyagba. Az új gyűjtemény első nagyszabású kiállítása július 2-án nyílik majd a Ludwig Múzeumban, és október 16-ig lesz látogatható. Ezt követően több mint 10 vidéki városban lesz látható a képekből összeállított vándorkiállítás.

„A Magyar Nemzeti Múzeum számára megtiszteltetés, hogy részt vállalhat ennek a rendkívül fontos, a magyar kulturális örökség részét képező gyűjteménynek a hazahozatalában” – mondta Kovács Tibor főigazgató, hozzátéve, hogy a gyűjtemény megvásárlásával és bemutatásával nem csak azok fotóművészeti, esztétikai oldalát teszik közkincssé, hanem egyben fontos történelmi dokumentációkat is.

Páldi Livia, a Ludwig Múzeumban nyáron nyíló kiállítás kurátora elmondta, hogy Robert Capa életművének rengeteg aspektusa van, számtalan módon lehet feldolgozni, bemutatni, átadni. Reményét fejezte ki, hogy a gyűjtemény és a kiállítások új kutatásokat motiválnak majd, új kapcsolódási pontokat hoznak létre a magyar és az egyetemes fotóművészetben, és változást hoznak a fotóművészet és -történet hazai értékelésében.

Háttér

2008-ban a kormány a Magyar Nemzeti Múzeumnak 300 millió forint támogatást nyújtott a 937 darabból álló gyűjtemény, a 48 darab vintage kópia és portrék vásárlására, valamint az első magyarországi kiállítások megrendezésére. A válogatás tartalmazza a már publikált, Capát igazán híressé tevő 500 fotót, de azokat is, amelyeket korábban soha nem láthatott a közönség. Az anyagból az öt fontos háború – a spanyol polgárháború, a japán invázió Kína ellen, az izraeli háború, a II. világháború, Indokína - eseményeinek megörökítése mellett Capa háborúban és békében történt rövid kiruccanásairól, hivatalos utazásairól is benyomást kaphat az érdeklődő. Dánia, Belgium, Franciaország, Magyarország, Spanyolország, Kína, az Egyesült Államok, Mexikó, Anglia, Észak-Afrika, Olaszország, Németország, az egykori Szovjetunió, Lengyelország, Hollandia, Izrael, Japán, valamint Indokína a legfontosabb topográfiai helyszínek, melyeket Capa beutazott és megörökített.

Robert Capa kiállítások a közeljövőben:

2009. március 5-15. – Magyar Nemzeti Múzeum: az ingyenesen látogatható kiállítás célja az érdeklődés felkeltése az újonnan vásárolt Robert Capa-fotógyűjtemény iránt. A gyűjtemény terjedelmét, sokszínűségét multimédiás eszközök használatával mutatja be a múzeum, amely hosszabbított nyitva tartással várja a tárlatra az érdeklődőket.

Kurátor: Baji Etelka és Lengyel Beatrix

2009. július 2-október 16. – Ludwig Múzeum: az első nagykiállítás, amelyen a gyűjteményből 200-220 kép lesz látható. A tárlat célja kortárs kép kialakítása Capa munkásságáról, illetve megmutatni, mit jelent a hagyatéka 2009-ben. A tárlat a széles közönségnek és a szakmának is számtalan újdonságot, érdekességet kínál majd a világhírű fotóművész rendkívüli életművéből.

Kurátor: Páldi Livia

2009 novemberétől egy országos vándorkiállítás keretében mutatnak be egy válogatást a gyűjteményből.

Kurátor: Páldi Livia

A művész

Robert Capa 1913. október 22-én született Budapesten Friedmann Endre Ernő néven, jómódú szülők második gyermekeként. A következő gyermek Kornél volt, aki később Cornell Capaként vált ismertté.

Robert Capának baloldali értelmiségiként hamar el kellett hagynia Budapestet, 1931-ben érkezett Berlinbe, ahol a Dephot Fotóügynökségnél helyezkedett el. Első fényképezőgépét Kepes Györgytől kapta. 1933-ban Berlinből is el kellett költöznie, Párizsban telepedett le, ahol André Kertész állt mellé, de Gisèle Freund, Chim, Henri Cartier-Bresson is jó ismerősei közé tartozott. Az 1932-ben készített egyedülálló Trockij-sorozata hozta meg számára az ismertséget. 1934-től szignálta képeit Robert Capaként.

1936-1937-ben részt vett a spanyol polgárháborúban, s ekkor készítette az őt halhatatlanná tevő *A milicista halála* című felvételét. 1938-ban a japán megszállás idején hat hónapot töltött Kínában, majd Párizs, Spanyolország következett. 1939-ben az Egyesült Államokban telepedett le. A II. világháború kitörése után Angliában, afrikai hadszíntereken, Olaszországban, Franciaországban, Belgiumban és Németországban fényképezett. Nevéhez fűződik az amerikai partraszállás megörökítése is. 1947-ben John Steinbeckkel hosszabb időt töltött az egykori Szovjetunióban. 1947-ben megalapította a Magnum Fotóügynökséget, melynek vezetését halála után testvére vette át. 1948-ban hat hetet töltött Magyarországon. 1954-ben a Life magazin felkérésére Indokínába utazott, ahol egy akna okozta a halálát.

Robert Capát művész helyett a fighter 'harcos' kifejezéssel illették, hiszen fiatal korától kezdve a háborúk határozták meg az életét és művészetét. Tizennyolc év alatt öt háborúban vett részt, de - noha vonzotta a veszély - gyűlölte a háborút, amely végül az életét követelte. A hitelesség, a háború okozta szenvedés együttérző bemutatása képeinek egyik legnagyobb erénye. Elkötelezett fotográfus volt, mindig az áldozatok oldalán állt. Mottója szerint „Ha nem elég jók a képeid, nem voltál elég közel” - azaz a témához közel kell menni, csak úgy hiteles.

Az ICP (International Center of Photography)

Az ICP-t Cornell Capa alapította New York-ban 1974. április 14-én testvére emlékére, hagyatékának gondozása céljából.

Az Amerikában is egyedülálló iskolában évente kb. 400 kurzuson 6000 hallgató fordul meg a világ minden tájáról. A fotózás legősibb eljárásaitól a digitális technika legmodernebb válfajaiig mindent el lehet itt sajátítani.

Az intézmény múzeumi része mintegy 100 ezer eredeti felvételt őriz a fotózás őskorától napjainkig.

Könyvtárában 15 ezer kötet várja az olvasókat, kétezer életrajzi fájlra lehet rákeresni, és csaknem 6000 újság, folyóirat segíti a kutatást.

1990-ben Cornell Capa úgy döntött, hogy a gyűjtemény úgynevezett master anyagát, amely 937 képet tartalmaz, másolatban átadja a Tokiói Fuji Art Múzeumnak megőrzésre. A felvételek negatívjáról az 1990-es évek elején nagyítás készült három példányban, amely tematikusan rendezve az ICP-ben tekinthető meg.

A Robert Capa képeiből összeállított fotógyűjteményt az ICP nemrégiben megvételre ajánlotta fel a magyar kormánynak.

Az eredeti sorozat tehát a múzeumé, egy Tokióban található, míg a harmadik válogatás a Magyar Nemzeti Múzeumba kerülő gyűjtemény alapját képezi. A fotókról ebben a kidolgozásban és ebben a formában további példányok már nem készülhetnek.

Budapest, 2009. február 17.